

Vogelringstation Schiermonnikoog

Verslag activiteiten 2025
voor CCWO

Verslag veldwerk 2025

Inleiding

In 2025 zijn de activiteiten van het Vogelringstation Schiermonnikoog in de onderzoeksopzet voortgezet:

1. Tussen eind juli en eind november is voor de langlopende monitoring van de najaarstrek op de ringbaan in het Groene Glop vrijwel dagelijks gevangen.
2. In het voorjaar is in het kader van het Constant Effort Site (CES) project van het Vogeltrekstation gevangen op de ringbaan in het Groene Glop om meer inzicht te krijgen in de lokale broedvogelpopulatie.

Voorjaaronderzoek

Sinds 2005 worden ook in het voorjaar vogels gevangen in het Groene Glop. Het doel van deze vangsten is om meer te weten te komen over de lokale broedvogels: hoe plaatstrouw zijn deze vogels en tot hoelang verblijven ze in het najaar in het Groene Glop. Aanvullend kunnen deze gegevens op de lange duur inzicht geven over jaarlijkse fluctuaties in overleving en broedsucces. Er wordt sinds 2012 gewerkt volgens het CES-protocol van het Vogeltrekstation waarbij getracht wordt om met een regelmatige tussenpoos van 1-2 weken te vangen. Om de broedvogels en hun jongen te ontzien wordt maar gedurende een beperkt deel van de dag gevangen en wordt de vanginspanning over het gebied verspreid

In totaal zijn 1.023 vogels tijdens het voorjaaronderzoek gevangen. Dat is bijna het dubbele van 2024 toen er sprake was van een zeer droog voorjaar. Het juvenielenpercentage lag zowel in 2024 alsook in 2025 rond de 60%, echter het absolute aantal juvenielen was nu het dubbele.

Najaarsvangsten Groene Glop

Het onderzoek in het najaar in het Groene Glop maakt deel uit van een langjarig monitoringonderzoek.

In 2025 zijn in totaal 12.936 vogels gevangen. Hiervan zijn er 10.380 geringd, 2.516 betreffen eigen ringcontroles, 14 zijn controles van elders in Nederland geringde vogels en 18 zijn controles van buitenlandse ringen.

Op 24 juli is begonnen met het opbouwen van de vangbaan en vanaf 26 juli is vrijwel dagelijks gevangen. De eerste vogel was een volwassen Kleine Karekiet. Een Waterral was de laatste najaarsvangst van 2025.

Een overzicht van de ringvangsten in het Groene Glop staat in appendix 1.

Vermeldenswaardig waren dit jaar de vangsten van bijna tweeduizend Waterrallen, Bruine Boszanger, Pallas' Boszanger, Raddes Boszanger en de eerste Cetti's Zanger van de ringbaan. De Cetti's Zanger maakt de laatste jaren een opmerkelijke opmars naar het noorden door. De verwachting was dat deze soort ook in Het Groene Glop gevangen zou gaan worden en dat is in 2025 bewaarheid geworden.

Samenwerking andere onderzoekers

Voor de EUR zijn zoönosemonsters afgenomen van een aantal adulte trans-Sahara trekkende vogels ten behoeve van onderzoek naar voorkomen en verspreiding van usutu (bij voornamelijk lijsters) en het westnijlvirus. Verder wordt geparticipeerd in het monitoringsonderzoek naar vogelgriep. Bij een groot aantal vogels zijn hiervoor monsters verzameld.

Educatie

In samenwerking met het Informatiecentrum Het Baken worden tijdens de najaarstrek iedere zondag- en woensdagmiddag excursies gegeven. In het Groene Glop is aan belangstellende toeristen, inwoners van Schiermonnikoog zelf, leden van jeugdbonden en vogelwerkgroepen en andere passanten voorlichting gegeven over de vogeltrek en het belang van Schiermonnikoog voor de trekvogels (tabel 1).

Tabel 1. Aantal excursiedeelnemers in het Groene Glop in de jaren 2009-2025.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2022	2023	2024	2025
via Het Baken															
volwassenen	189	275	196	209	185	179	222	175	164	210	190	222	243	286	257
kinderen	3	45	35	46	58	37	36	51	67	44	50	41	33	36	57
overige groepen	> 49	> 125	> 130	> 90	> 50	>107	> 99	> 55	>90	60	±60	25	±50	58	53

Vooruitblik op seizoen 2026

Het monitoringonderzoek zal ongewijzigd worden voortgezet.

Onze activiteiten tijdens het najaar zijn te volgen in het dagelijks bijgehouden logboek op www.vogelringschier.nl.

Appendix 1. Overzicht van alle nieuw-geringde vogels in het Groene Glop 2015 – 2025

[illegible]

Soort	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Geelgors		1		2							
Gekraagde Roodstaart	35	44	30	20	30	30	56	30	23	8	22
Gele Kwikstaart	1		1								
Gierzwaluw					1						
Goudhaan	677	451	82	160	1313	685	35	98	674	125	900
Goudplevier				1				1	6	5	13
Goudvink						1	3			1	
Goudvink ssp <i>pyrrhula</i> (Grote Goudvink)	1					2					1
Grasmus	35	45	36	47	30	38	43	28	35	20	49
Graspieper	3	12	5	14	8	8	9	2	15	6	34
Grauwe Fitis											1
Grauwe Vliegenvanger	20	8	25	35	34	24	38	50	25	30	53
Groenlandse Tapuit					1						
Groenling	11	31	27	24	18	16	13	4	7	4	1
Grote Barmsijs		5	218	21			1	1	391		
Grote Bonte Specht	8	5	14	9	14	12	14	18	13	7	15
Grote Gele Kwikstaart			2	2	7	2	2	2	4	5	11
Grote Lijster		2		2							
Havik	2			1				1	1		
Heggenmus	218	273	82	76	75	396	64	96	61	107	54
Holenduif								1		1	2
Houtduif	8	6	19	5	11	3	4	2	1	4	4
Houtsnip	7	26	10	17	26	24	23	44	20	83	197
Huismus	55	3	1	4	5	2		3	3	2	
Huiszwaluw					5	1	3		1	2	
IJsvogel	2	5	6			5			5	10	2
Kauw	2										
Keep	40	16	58	75	60	37	21	27	14	60	32
Kerkuil	2	6	1		1	1	1	1	1	1	
Kievit										3	8
Klapekster											
Kleine Alk											
Kleine Barmsijs	66	108	126	42	8	75	17	35	13	9	40
Kleine Bonte Specht											
Kleine Karekiet	33	39	46	49	63	46	41	45	34	30	39
Kleine Mantelmeeuw											
Kleine Vliegenvanger										1	
Kneu	1	5	14	13	5	3	4	4	6		5
Koekoek	1	3		2		1	1	1			3
Koolmees	89	120	98	68	89	68	97	104	70	60	214
Koperwiek	358	150	294	180	544	521	442	318	654	386	727
Kramsvogel	5	5	2	3	6	9	2	5	12	8	15
Kruisbek											
Meerkoet											1
Merel	737	541	670	341	298	697	952	505	355	393	877
Mirtezanger					1						

[illegible]

Soort	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Velduil											
Vink	216	174	154	407	326	278	220	387	162	166	235
Vuurgoudhaan	39	31	20	24	49	33	25	35	23	22	148
Waterhoen	3		2	3	1	13	2	10	6	23	21
Waterral	316	233	320	282	215	360	409	857	616	1039	1949
Watersnip					1			4	8	23	57
Wielewaal											
Wilde Eend										1	1
Winterkoning	143	170	86	141	147	138	104	210	116	113	225
Wintertaling				1							6
Witgat	4	4	1			1					
Witstuitbarmsijs			1				1				
Witte Kwikstaart	1	4	2	2	2	1	9	3	11		
Wulp											1
Zanglijster	258	250	212	203	324	305	233	246	167	123	149
Zilvermeeuw											1
Zwarte Kraai	1	1									
Zwarte Mees	12	11		1		1					2
Zwarte Roodstaart	4	1	1	2		2	2	2	3	2	
Zwartkop	429	766	407	631	430	757	400	707	815	655	1005
totaal	6317	6592	4613	4693	7572	7453	6082	7008	6630	5138	10380
aantal (s)sp	72	68	70	73	78	75	73	68	71	73	85

Voor een totaaloverzicht van de vangsten van VRS Schiermonnikoog in het Glop van 1991 tot en met 2025, zie <http://www.vogelringschier.nl/soorten.html>.